

Utdanningsmelding for institutt for klinisk odontologi og Programutvalg for odontologiske fag 2013

Utdanningsmelding for Institutt for klinisk odontologi

Institutt for klinisk odontologi (IKOs) emneportefølje favner om alle kliniske og noen parakliniske emner som inngår i studieprogrammene: Integrert master i odontologi, bachelorprogrammet i tannpleie, spesialistutdanningsprogrammene i odontologiske fag og kvalifiseringsprogrammet for tannleger med utdanning fra land utenfor EU/EØS.

I alle programmene er den kliniske pasientbehandlingen sammen med forskningsbasert teoretisk undervisning et sentralt element. Preklinisk undervisning skjer på ferdighetssenter og den største andelen av klinisk undervisning skjer på IKOs egen klinikk der teamundervisning er vanlig. For noen emner forekommer praksis i den offentlige tannhelsetjenesten (DOT) eller kommunehelsetjenesten.

Studiekvalitets- og læringsmiljøtiltak som har hatt særlig oppmerksomhet

Fokus på emne, emneansvar, studieledelse, studieutvalg

I og med innføringen av den nye organisasjonsstrukturen på IKO januar 2012 er det etablert fagseksjoner som inkluderer vitenskapelig og klinisk personale. Arbeidsbelastningen for seksjonsleder (tidligere fagansvarlig) har dermed økt. Å fordele emneansvar over flere ansatte fremstår som en god mulighet for å fortsatt sikre studentene god og kvalitetssikret undervisning. I 2013 har vi ved IKO hatt fokus på å definere emneansvar og på å forklare hva begrepet emne innebærer. Knyttet til dette har man også hatt fokus på ledelsesstrukturen på studiesiden. Kompleksiteten innad i emner og mellom emner, mellom teoretisk og klinisk undervisning, samt ekstramural praksis gir mange utfordringer. IKO-ledelsen har derfor foreslått å opprette et studieutvalg for å bistå studieleder.

Tidlig tilhørighet til odontologifaget - Introduksjonskurs for tannlegestudenter

For å imøtekomme tannlegestudentenes ønske om bedre tilhørighet til odontologifaget fra studentene begynner på studiet, er det nå gjort en omorganisering av introduksjonskurset «Tverrfaglig innføringskurs». Kurset gir en kort orientering om orale sykdommer, deres diagnose og behandling, samt bidrar til å styrke studentenes kontakt med og tilhørighet til det odontologiske miljø.

Det legges også til rette for hospitering sammen med studenter på kull 4 og 5. Denne hospiteringen er tidligere organisert av studenttillitsvalgte, men skal nå etter ønske fra studentene inngå som en obligatorisk del av kurset. De tre kursdelene: Velkomst og introduksjon i januar 2. semester, tjeneste på seksjon for pedodonti i mai 2. semester og assistansekurset i november 3. semester integreres med hverandre og studentene informeres bedre om at emnet består av disse delene og derfor skal ses på som en helhet. En ny omtale av introduksjonskurset der også forskerlinjen og parakliniske fag er med er under utarbeidelse.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det medisinsk-odontologiske fakultet
Telefon 55582086
Telefaks 55589682
post@mofa.uib.no

Postadresse
Postboks 7804
5020 Bergen

Besøksadresse
Jonas Lies vei 79
Bergen

Saksbehandler
Tone Larsson
55586686

Spesialistutdanning

IKO tilbyr spesialistutdanning innen 7 ulike offentlig godkjente disipliner. Det ble uteksaminert 14 nye spesialister fordelt på 4 ulike spesialiteter våren 2013. Høsten 2013 startet 12 nye kandidater på utdanning innen kjeveortopedi, oral kirurgi og oral medisin, oral protetikk, pedodonti og periodonti. Totalt var 31 kandidater aktive ved årsslutt 2013, derav 5 i dobbeltkompetanseløp (kombinert spesialist- og ph.d-utdanningsløp). Ved utgangen av 2013 var det registrert 25,5 årsverk. Veilederkapasitet og pasientrekruttering har vært en utfordring dette året innom enkelte disipliner. Innen kjeve- og ansiktsradiologi hvor dobbeltkompetent hovedveileder har manglet. Det arbeides videre med disse utfordringer.

Kvalifiseringsprogrammet

Institutt for klinisk odontologi har i løpet av 2013 gjennomført klinisk og teoretisk undervisning for 8 kvalifiseringskandidater. Sju av disse er i dag uteksaminert. En kandidat trakk seg fra utdanningen i desember 2013 uten å fullføre kurset.

I møte med Helsedirektoratet 24. september 2013, ble det bestemt at IKO ikke kan ta opp nye kvalifiseringskandidater før klinikklokalene på Årstadveien 21 er oppgradert. Helsedirektoratet har etter søknad fra IKO gitt ekstrabevilgning som dekker utgiften med oppgradering. For å kunne bevare stillingsressursene (til sammen 5,3 årsverk) under oppussingsperioden skal bevilgning for å dekke lønnsutgifter søkes Helsedirektoratet.

Oppfølging av evalueringer og innspill fra studentene

I 2013 har vi som i 2012 fortsatt økt fokus på evaluering, rutiner og oppfølging av emnerapporter og publisering i Studiekvalitetsbasen. De fleste emnene som ble evaluert høsten 2012 ble reevaluert høsten 2013. Dette fordi høsten 2012 ble et krevende semester mye knyttet til innflytting i nytt bygg og en rekke tekniske utfordringer som igjen ga seg utslag i evalueringene. Ved å reevaluere samme emne i neste undervisningsrunde fikk vi konstatert at en stor del av problemene fra foregående nå er løst. Svarprosenten på evalueringene er fortsatt lavere enn ønskelig (30-50 %) på tross av at vi har satt inn tiltak knyttet til utsendelsesrutiner i håp om å øke svarprosenten. Andre tiltak er også under vurdering.

Studentforum ble gjennomført februar og oktober 2013. Her får instituttet direkte innspill fra de ulike studentkullene via tillitsvalgte.

Praksisstudium master i odontologi og bachelor i tannpleie

Praksisstudium er for tannlegestudenter lagt til semesterstart i 9. semester og er for tannpleierstudenter lagt til 6. semester. Evaluering av praksisstudiet foregår elektronisk etter praksisperioden. Samlet sett er både studenter og veiledere jevnt over meget positive. Det er vedtatt en ny nasjonal plan for praksisstudier som har trådt i kraft november 2013.

Utveksling

Instituttet tilbyr studentutveksling både inn og ut. Det har vært utfordringer mht inn og utveksling i 2013. Studieledeelsen ved IKO forbereder en sak for PUO for å bedre kunne håndtere denne aktiviteten.

Utfordringer i studiekvalitets- eller læringsmiljøarbeidet

Fasiliteter

Det har fortsatt i 2013 vært en del arbeid med å få alle studentfasiliteter helt på plass og vi opplever at mye av utbedringer som er krever tiltak av teknisk art ofte tar uforholdsmessig lang tid. Eksempelvis gjelder dette avklaring angående studentforeningens lagerplass, nøkler til studenttillitsvalgtes kontor, vannautomat med varmtvann. Studentene har høye forventninger til fasiliteter, tjenester og undervisning i NOB. Vi forsøker å imøtekomme deres forventninger så langt det går.

Grupperom/ Kontorplasser/ Forelesningssaler

Studentene ønsker grupperom for å kunne være sammen i lesegrupper i forbindelse med eksamenslesing. Vi har i utgangspunktet 7 grupperom disponible for studentene. Imidlertid har 4 av rommene fått endret bruk til kontor for klinikkpersonalet med det resultat at tilgangen for studentene er tatt bort. Som midlertidig løsning har studentene nå tilgang til møterommene i 3. og 4. etasje i studieintensive perioder for å kunne sitte sammen og lese til eksamen. Dette er ikke den beste løsningen og vi ønsker å kunne bygge ut grupperom ved siden av eksisterende.

Spesialistutdannelsen er for de fleste et fulltidsstudium og utdannelsen inkluderer mye skrivearbeid knyttet til sensitivt pasientmateriale. De har per i dag kontorplass i åpent kontorlandskap – men har behov av fast kontorplass som kan låses av. Det diskuteres å avskille åpent kontorlandskap med glassvegg for å løse dette. Det er søkt Eiendomsavdelingen om tillatelse til dette uten foreløpig avklaring.

Forelesningssalene 1. og 2. molar er avdelt med en skillevegg som kan åpnes ved behov. Skilleveggen må åpnes manuelt. Vi ønsker å gjøre åpning og lukking av skilleveggen motorisert fordi manuell åpning og lukking er svært krevende å håndtere. Saken er tatt via verneombudene. Eiendomsavdelingen har nå ute en anbudsrunde for motorisering av skillevegg.

Undervisningsressurser

Enkelte fagseksjoner har fortsatt problemer med å få full lærer bemanning. Dette gjelder spesielt Seksjon for endodonti, kjeve- og ansiktsradiologi, kjeveortopedi og forebyggende tannhelse. Problemer med å bemanne med vitenskapelig personell knytter seg ofte til at det i utgangspunktet er få kvalifiserte kandidater å velge mellom og at IKO i tillegg må konkurrere med både private og offentlige aktører.

Det er utfordringer knyttet til pasientrekruttering til både grunnutdanning og spesialistutdanning i odontologi. En har iverksatt tiltak på grunnutdanningen (reduksjon av honorartakster) som har gitt en viss positiv effekt, mens en arbeider videre med utfordringer knyttet til pasientrekruttering til visse disipliner i spesialistutdanningen.

Mål for 2014 - Prioriterte områder innen utdanningsfeltet

Studieutvalg

IKO ønsker å fortsette arbeidet med å få etablert et studieutvalg som kan jobbe helhetlig med IKOs emneportefølje og løpende ta stilling til saker av driftsmessig karakter. Sammensetning og mandat er under utarbeidelse.

Fortsatt fokus på frafall og tilhørighet for tannpleie bachelor og master odontologi studenter

Det planlegges fortsatt fokus på frafallsproblematikk ved både odontologi og tannpleierstudiet. En sterkere tilhørighet til odontologi og odontologiske fagmiljøer vil kunne minske frafall tidlig i studiet. I arbeidet for å minske frafall fra tannpleierutdanningen vil forhåpentligvis den nå pågående revisjonen av studieplan for bachelorstudiet påvirke dette positivt.

Fokus på e-læringstiltak

IKO har mange gode e-læringstilbud som i lang tid har fungert som supplement til undervisningen. I 2014 kommer IKO å fortsette arbeidet med e-læringsporteføljen og virtuell ferdighetstrening planlegges på så vel ferdighetssenter som i studentklinik.

Oppfølging av studenter

All klinisk undervisning er obligatorisk. Ett system for oppfølging av fravær på kliniske økter og seminar er derfor innført. Sammenhengen mellom fravær i klinikk og oppfølging av svake studenter vil som følge av dette kunne ses i sammenheng og dermed forbedres.

Anne Åstrøm
Instituttleder

Innspill fra Programutvalg for odontologiske fag til fakultetets utdanningsmelding 2013

PuO har hatt 5 møter i perioden, 3 i vårsemesteret og 2 i høstsemesteret.

Vi henviser til rapport fra Institutt for klinisk odontologi, og slutter oss til denne. Vi vil tilføye noen punkt fra programutvalget, samt en beskrivelse av programsensors oppdrag.

- Grunnet endring i arbeidstiden for teknisk ansatte (tannhelsesekretærer) ved Odontologisk klinikk høsten 2012, ble timeplanen for studentene endret. Den delen av mellomøkten, som inneholder undervisning (forelesninger og seminarer), ble kortet ned. . Studentene har fått gjeninnført 30 minutters lunsjpause, og undervisningen er redusert som følge av arbeidstidsreduksjonen. PuO finner ikke denne løsningen fullt ut akseptabel. Dette er ikke en ordning som Institutt for klinisk odontologi og/eller Programutvalg for odontologiske fag har ønsket. Arbeidstidsordningen skal evalueres ved slutten av vårsemesteret 2014, En følger denne saken nøye i fortsettelsen.
- Ved Klinisk institutt 2 har studieplanfestet laboratoriekurs for tannpleierstudentene i emnet TPBAMIKR ikke blitt gjennomført som planlagt, grunnet personalmangel. Programutvalget følger saken nøye og arbeider for at kurset allikevel skal bli gjennomført og at liknende nedskjæringer ikke vil skje i fremtiden.

- Arbeidet med ny studieplan for medisinstudiet er i full gang. I gruppen som arbeider med å planlegge første studieår er også odontologiske fag representert, med tanke på å ivareta odontologistudentene spesielt. PuO vil følge arbeidet nøye.
- Studieplan bachelorprogrammet tannpleie.
Programutvalg i odontologiske fag har nedsatt en arbeidsgruppe bestående av medlemmer fra IKO for å se på en mulig justering av studieplan for tannpleie. En viktig del av mandatet har vært å se på mulighetene for å effektivisere klinisk tjeneste, en annen er å se på muligheten for mer undervisning i utadrettet forebyggende og helsefremmende arbeid. IKO har i løpet av høsten 2013 hatt et godt samarbeid med underviser i det prekliniske emnet Kjemi-biokjemi for å se på mulige tiltak for å tilpasse undervisningen og dermed få ned strykprosent til eksamen. Forhåpentligvis vil dette sammen med endringene som kommer ut av arbeidet med justering av studieplan, gi seg positive utslag i form av redusert frafall fra utdannelsen.
- Studieplan for kvalifiseringsprogrammet.
Kvalifiseringsprogrammet har vært drevet som et individtilpasset 1-års studium på oppdrag av Helsedirektoratet siden 1998. Vi planlegger tiltak for å forbedre driften av programmet og etablere en mer strukturert studieplan frem mot nytt opptak vår 2015.

Programsensors oppdrag i 2013:

Programsensor Jan Olsson er oppnevnt til å fortsette sitt arbeid i neste periode, fra 2013 til 2017. Programsensor har hatt to oppdrag i 2013:

- Evaluering av vurderingsformene som brukes i klinisk og teoretisk undervisning i odontologistudiet og tannpleierstudiet.
- Deltakelse i arbeidsgruppen som skal justere studieplanen for tannpleierstudiet.

Programsensor har vært på to besøk ved Institutt for klinisk odontologi i forbindelse med arbeidet. Programsensors rapport vil foreligge i løpet av vårsemesteret.

Morten E. Berge
programleder